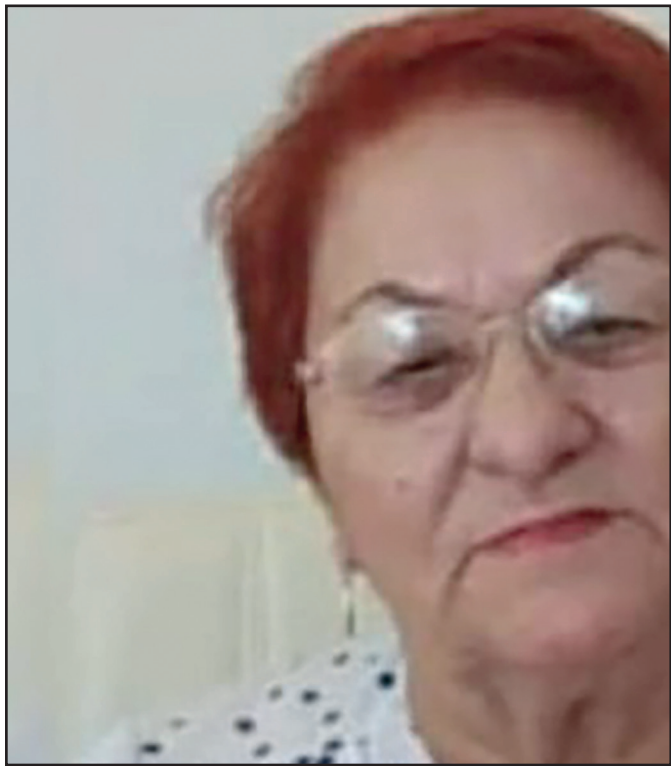

7-13 aprel 2022-ci il

Ensiklopediyada bir ömür

Respublikanın görkəmli alimlərinin və tərcüməçilərinin çalışdığı bir elm mərkəzində işləmək onda nəşriyyat işinə böyük maraq yaratmışdı. Bu iş sonradan onun əsas missiyası, həyatının mənası olacaqdı. Əlbəttə ki, onun xarakteri qədər diribaşlığı, doğma dilinə bağlılığı və ədəbiyyata olan sevgisi də öz işini görmüşdü. İxtisasca bioloq-coğrafiyaçı olmasına baxmayaraq, bədii ədəbiyyata marağı çox böyük idi. Həm də taleyini ixtisasca bibliograf olan, söz-sənət vurğunu, özü kimi həssas və şair təbiətli bir insanla bağlamağa hazırlaşdığından bu sahədə həvəsi iqiqat artmışdı. Məhz bu həvəs onu "Azərtədrisnəşr"ə (indiki "Təhsil", keçmiş "Maarif" nəşriyyatına) gətirdi. Validə xanım 6 il bu nəşriyyatda coğrafiya dərsləklərinin redaktoru kimi çalışdı. Hələ çox gənc olmasına baxmayaraq, öz təşəbbüsü ilə orta məktəblər üçün nəzərdə tutulan coğrafiya atlaslarını Azərbaycan dilinə ustalıqla tərcümə etməsi rəhbərliyin diqqətindən yayınmadı. Gələcək nəşirin zəhmətinin yüksək qiymətləndirilməsi onun işə olan həvəsini birə-beş artırdı. Bu, həm də onun nəşriyyat sahəsində qazandığı ilk uğuru oldu. Artıq ailə qurmuş, Rəhimağa İmaməliyevlə əl-ələ verərək, arzularla dolu uzun bir yola çıxmışdılar. Ailədəki səmimiyyət, sədaqət, əməllərə və zəhmətə bağlılıq uzun illər hər ikisi üçün stimül oldu. Validə xanıma ailəsi və zəhmətsevərliyi bütün çətinlikləri və yorğunluqları unutturdu. Məhz buna görə də 1966-1992-ci illərdə elmi redaktor və böyük elmi redaktor olduğu, həm də həyat yoldaşı ilə birlikdə çalışdığı Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası Baş Redaksiyasına gələrkən Buzovnadan şəhərə gələn yol boyu söhbətləri elmdən, sənətdən olur, həmin gün hansı məqaləni necə işləyəcəyi haqda düşünə bilirdi. Bu düşüncələr, elmi müzakirələr sonralar çox sayda əsərlərin yaranmasına səbəb oldu. Burada işlədiyi 26 il ərzində 10 cildlik "Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası" və 2 cildlik "Uşaq ensiklopediyası"nda nəşr olunan yüzlərlə məqalənin tərtibçisi və müəllifi oldu. 1993-cü ildə təqaüdə çıxsa da, fəaliyyətini Rəhimağa müəllimin unudulmuş qələm sahiblərinin əlyazmalarını nəşr etmək məqsədilə yaratdığı, 2003-cü ildən Validə xanımı tərk edərək ona əmanət qoyduğu "Boz oğuz" nəşriyyatında "Klassik irs və tərcümə ədəbiyyatı" şöbəsinin müdiri kimi, Azərbaycan Respublikası Xatirə Kitabı və "Qanun" nəşriyyatlarında redaktor olaraq davam etdirmiş, çoxlu sayda müxtəlif janrlı kitabların redaktoru (1993-2002) olmuşdur. "Azərbaycan salnaməsindən səhifələr", "Hikmət və kəlam" ensiklopedik-məlumat kitablarının, dövrü mətbuatda dərc olunan elmi-publisistik yazıların müəllifidir. "İslam ensiklopediyası",

Qısa tanıtım

Validə İmaməliyeva 1937-ci il aprelin 1-də Bakının Buzovna kəndində ziyalı ailəsində dünyaya gəlib. Həmin gün bu körpə qızın böyük bir həyat eşqi və bir missiya ilə doğulduğunu heç kim bilmirdi. Tezliklə böyüdü, Buzovna qəsəbəsidəki 125 nömrəli məktəbdə orta təhsilini başa vurub, o vaxt S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetinin biologiya-coğrafiya fakültəsinə daxil oldu. Tələbə idi, amma çox cəsarətli, zəhmətsevər bir tələbə. Yəqin, elə buna görə də universiteti bitirməyi gözləmədən əmək fəaliyyətinə başlamışdı. Ali təhsilini başa vuranda (1955-1960) artıq iki illik təcrübəsi vardı, çünki o, AKP MK yanında Partiya Tarixi İnstitutunun (Sov. İKP MK yanında Marksizm-Leninizm İnstitutunun filialı) kiçik redaktoru idi.

"Azərbaycan nəşirləri, poliqrafçıları və jurnalistləri", "Bakı kəndləri" ensiklopedik kitablarını Validə xanım vaxtilə mərhum həyat yoldaşı ilə birlikdə hazırlayıb çap etdirmişdi. Bu işlər gecəli-gündüzlü, fasiləsiz zəhmətin bəhrəsi idi. Onlar bunu təmənna-sız, xalqımızın mədəni irsinin, tarixinin yaşaması, gələcək nəsillərə yadigar qalması naminə edirdilər. "Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" elmi mərkəzinin fəaliyyətə başladığı 2004-cü ildən rəhbərlik tərəfindən işə dəvət edilmişdir və hazırda "Kimya, biologiya, tibb, mikrobiologiya və torpaqşünaslıq" redaksiyasında çalışır. Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzinin aparıcı böyük elmi redaktoru, Biologiya, tibb redaksiyası müdirinin müavini-dir.

Validə İmaməliyeva 50 ildən artıqdır ki, həyatının mənasına çevrilən nəşriyyat işi ilə, ensiklopediya, lüğətşünaslıq və tərcüməçiliklə məşğuldur. O, Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü, Həsən bəy Zərdabi mükafatı laureatı, əmək veteranıdır. Dövlətimiz tərəfindən xidmətləri yüksək qiymətləndirilmiş, Azərbaycan Respublikasının "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adına layiq görülmüşdür.

Validə xanım İmaməliyeva XX əsr Azərbaycan ziyalıların o nəslinə mənsubdur ki, onlar mədəniyyətimizin, mətbuatımızın inkişafı, mətbuat tariximizin, klassik irsimizin öyrənilməsi, tədqiqi naminə böyük xidmətlər göstərmişlər.

Onun adının mənası - ANA deməkdir. Validə xanım, sözün əsl mənasında, sözü ana kimi qoruyub, onun qayğısını çəkib və zərif çiyinlərində sözün yükünü mətanətlə, ləyaqətlə daşıyıb. Bu zəriflik müqabilində güclü xarakterə malik qadındır. O, yarım əsrə yaxındır ki, Azərbaycan Milli Ensiklopediyasına yorulmadan, usanmadan, sonsuz məhəbbətlə xidmət edir. Bu fədakarlığın arxasında milli mədəniyyətimizə, klassik irsimizə, xalqa, vətənə, sözə böyük bir vətəndaş bağlılığı dayanır. Bu gün Validə xanımın 85 yaşa gəlib çatması mənə inanılmaz görünür. Çünki bu gün də sonsuz bir entuziazmla, şövqlə öz işinin başındadır. Bu günlərdə çapdan çıxmış "Buzovna ensiklopediyası" onun böyük fəaliyyətinin nəticəsidir. Mən Validə xanıma uzun ömür, can sağlığı arzulayıram!

Çox yaşayın, Validə ANA!

Kənan Hacı